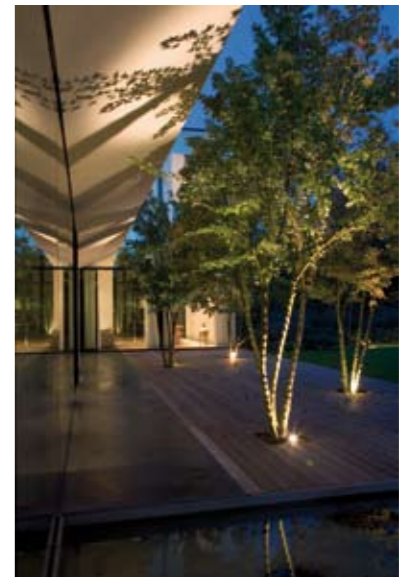

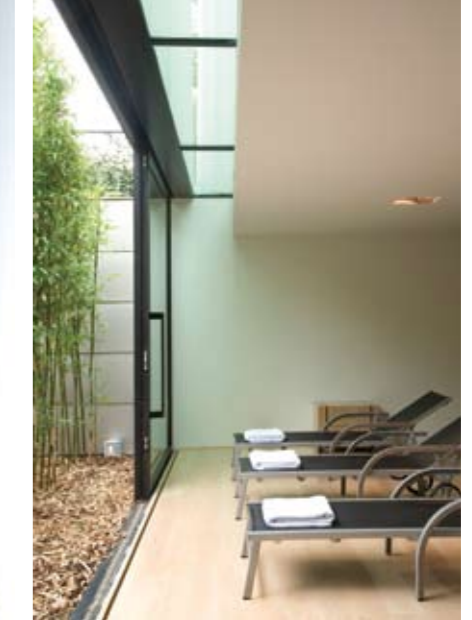
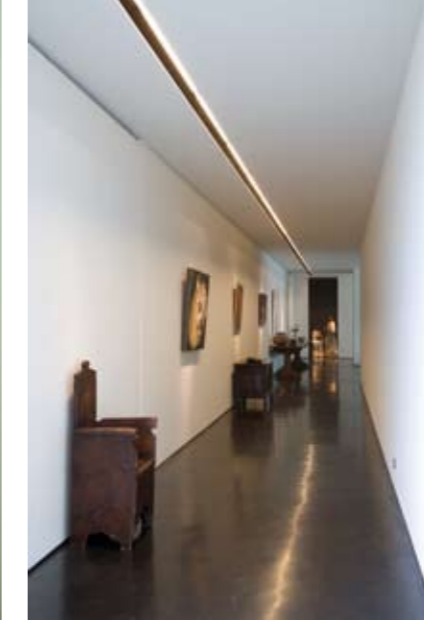

Controversieel wonen in Aldeneik

Met de verbouwing van een Aldeneiks boerderijtje tot een modern woonhuis kreeg de Hasseltse architect Bart Lens in een eerste selectie een nominatie voor de Belgian Architecture Award. Hij diende zijn presentatiepanelen in en wacht nu de beslissing van de jury af. Het resultaat oogt fris en levendig, terwijl de woning toch volledig geïntegreerd is in de oude dorpskern.

foto's: Philippe van Gelooven / Massimo Pignanelli

Hoe zag het er voor de verbouwing uit?

Bart Lens: "Het betrof een kleine boerderij uit het begin van de 20ste eeuw, binnen verbouwd in een recente fermettestijl. Het typisch Vlaamse karakter van het gebouw was volledig verdwenen, want de vorige verbouwing was niet bepaald een succes. Een echte historische meerwaarde bezat de boerderij zodoende niet. We stonden voor de opgave om voor de huidige eigenaars een nieuwe woning op te trekken die overeenstemde met het karakter van de oude dorpskern."

Kan u dat karakter kort schetsen?

Bart Lens: "Aldeneik is een waardevol pittoresk dorpje met een karakteristieke kerk in maaslandse kalksteen, een oker gecaleide pastorie en een aantal omringende dorpsboerderijen. De landbouwgronden die rond het dorp lagen, zijn ondertussen verkaveld tot villawijken. Het boerderijtje in kwestie lag op de rand van het dorp, in het verlengde van de leugenbrug. Dit bruggetje vormt de vernauwde en versteende ingang tot het dorp. Met deze factoren dienden we rekening te houden."

Hoe hebt u dit aangepakt?

Bart Lens: "De bakstenen van het oorspronkelijke boerderijtje gebruikten we voor de bouw van een 60 meter lange muur die refereert naar de muren aan de leugenbrug. Dit herinnert de voorbijganger eraan dat hij het dorp verlaat. We braken de woning af en verplaatsten ze langs het brede perceel, waar ze zich discreet ontplooit via een riant gelijkvloers woonhuis achter een gesloten muur. Een lange verbindingsgang geeft uit op een torenvolume dat geaccordeerd ligt op de straat aan de overkant. In de zichtlijn van de kerk staan twee keramische paters die via de gang uitkijken op de dorpskerk. Zij houden bijna letterlijk de kerk in het midden."

Hoe beklemtoont u de band met de dorpskern?

Bart Lens: "Dat gebeurt via een aantal subtiele knipoogjes, bijvoorbeeld door referenties naar de kerk in Maaslandse kalksteen. De bekleding van de toren in titanium legt met zijn witgrijze kleur de link met de kleur van de kerk. Op het dak ligt bovendien een keibedekking gelijk met de dakrand, evenals een compositie van grote maaskeien. Die verwijzen uiteraard naar de nabijheid van de Maas en weerspiegelen de sfeer van een rustgevende wandeling langs haar oevers."

In het huis zitten nogal wat architectonische spitsvaardigheden verwerkt?

Bart Lens: "Inderdaad, ik durf haast niet te zeggen hoeveel werkuren ons team er in stak. Het meest in het oog springend is waarschijnlijk het gebruik van titanium voor de bouw van de toren. Dit minder bekende edelmetaal heeft als eigenschap dat het de kleuren van de omgeving reflecteert. Een tweede opvallend gegeven zijn de

twee garagepoorten, met bakstenen bekleed waardoor ze in de muur nauwelijks opvallen. Hierdoor verzwaarden de poorten weliswaar, maar dat losten we op door krachtigere motoren te gebruiken. Daarnaast brachten we in de muur ook een deur aan, eveneens op een onopvallende manier. Qua materialen gebruikten we buiten titanium niets bijzonders. Op het terras is hout toonaangevend, het woongedeelte is in beton, de muur in bakstenen en de ramen in glas. Je kan titanium hier beschouwen als de kers op de taart."

Het spel van zon en schaduw verdient toch wel een speciale vermelding?

Bart Lens: "De achtergevel is volledig transparant en geniet van het zonlicht dat getemperd door de terrasbomen schijnt. Aan de zuidkant planten we namelijk heel wat volwassen bomen die samen met een luifel het zonlicht temperen. De bewoners genieten zo van een altijd bewegende zonwering. Het huis is voorzien van airco, maar de ervaring leerde ons dat het gebruik ervan niet noodzakelijk is."

Verkreeg u vlot de goedkeuring van het ontwerp?

Bart Lens: "In eerste instantie brachten we het ontwerp met lood in de schoenen binnen bij Monumenten en Landschappen. De stad Maaseik verzekerde ons dat we nooit toestemming zouden krijgen om de plannen uit te voeren. Bij Monumenten en Landschappen gaf men ons echter de kans ons verhaal te doen, waarbij we vooral de nadruk legden op de perfecte integratie van de woning in het dorpsbeeld. Uiteindelijk reageerde Monumenten en Landschappen enthousiast en gaven de toestemming om het ontwerp af te werken."

Hoe waren de reacties van de omwonenden?

Bart Lens: "Het project stuitte aanvankelijk op heel wat weerstand. Er deden in Aldeneik de wildste geruchten de ronde, onder andere dat de verbouwing bedoeld was om onderdak te bieden aan een sekte. De burens trokken aan de alarmbel en organiseerden zelfs een buurtvergadering. Daar was ook de burgemeester van Maaseik aanwezig, die ons project volledig steunde. De buurtbewoners vroegen om de werken stil te leggen, maar trokken hun vraag al snel in toen ze kennis kregen van de plannen. De burgemeester sprak van een opportuniteit die Aldeneik niet mocht laten liggen. De verbouwing gebeurde namelijk door toepassing van eigentijdse architectuur die ruimte liet voor een schaalvriendelijk karakter en bovendien rekening hield met de context. De woning is zodoende volledig in de omgeving geïntegreerd."

Kan u iets meer vertellen over de inrichting?

Bart Lens: "Eigenlijk gaat het om een zeer traditioneel woonprogramma. Het betreft een woonhuis met 3 slaapkamers, een keuken, wasplaats, 2 garages, enzovoort. Niets buitengewoon dus. Op de bovenverdieping bevindt zich het bureau van de buitenshuis werkende eigenaar. Op de -1 is er ruimte voor ontspanning in de vorm van een sauna. De bewoners hebben steeds

een leuk uitzicht over hun dakterras. Overal is ruimte voor spel van licht en schaduw, van lijnen en effecten, wat het geheel een speciaal cachet geeft. Het huis baadt in een frisse sfeer, alles is ondergedompeld in het groen. Behalve de bakstenen van de buitenmuur is wit in het woongedeelte de overheersende kleur."

Hoe kijkt u terug op het project?

Bart Lens: "Ik ben zeer tevreden dat we van de eigenaars en van de bevoegde instanties de kans kregen om het project uit te voeren. Onze nominatie voor de Belgian Architecture Award ervaar ik als een schouderklopje, niet alleen voor mijzelf maar voor het hele team. De nominatie bewijst in ieder geval de brede appreciatie voor het ontwerp. Die waardering blijkt trouwens ook uit het gedrag van de voorbijgangers. Heel wat mensen bellen aan met de vraag of ze een kijkje mogen nemen. Het huis is dus zeker geen taboewoning. Het situeert zich langs een drukke, toeristische fietsroute die velen wellicht kennen."